

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za teška
kršenja međunarodnog humanitarnog
prava počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-75-PT
Datum: 17. avgust 2012.
Original: engleski

PREDSEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

Rešava: sudija Theodor Meron, predsjednik

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 17. avgusta 2012. godine

TUŽILAC

protiv

GORANA HADŽIĆA

POVERLJIVO I EX PARTE

**ODLUKA PO ZAHTEVU ZA PREISPITIVANJE ODLUKE O
FINANSIRANJU TOKOM PRETPRETRESNE FAZE SUĐENJA**

Odbrana:

g. Zoran Živanović
g. Christopher Gosnell

Prevod

1. **JA, THEODOR MERON**, predsednik Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rešavam po "Hitnom zahtevu za preispitivanje odluke OLAD-a o finansiranju pretpretresne faze postupka", koji je odbrana Gorana Hadžića (dalje u tekstu: Hadžić) podnela 19. juna 2012. godine na poverljivoj osnovi s poverljivim dodacima (dalje u tekstu: Zahtev). Sekretar Međunarodnog suda (dalje u tekstu: sekretar) podneo je odgovor 4. jula 2012. godine,¹ a Hadžić je 10. jula 2012. godine podneo repliku.²

I. ČINJENIČNI KONTEKST

2. Hadžić je uhapšen u Republici Srbiji 20. jula 2011. godine i prebačen je na Međunarodni sud 22. jula 2011. godine.³ Dana 23. januara 2012. godine, Služba za pravnu pomoć i pitanja pritvora Međunarodnog suda (dalje u tekstu: OLAD) obavestila je Hadžićevog branioca da će pretpretresna faza Hadžićevog predmeta biti klasifikovana kao nivo dva po složenosti.⁴

3. Odluka o složenosti imala je u vidu, između ostalog, težinu navoda protiv Hadžića i činjenicu da "geografski i vremenski raspon predmeta *Hadžić* nije tako obiman kao u nekim drugim uporedivim predmetima".⁵ Odluka o složenosti je takođe imala u vidu da strane u postupku još uvek nisu u mogućnosti da dostave tačne informacije o prirodi svedoka koje će tužilaštvo pozvati da svedoče na suđenju.⁶

4. Dana 26. aprila 2012. godine, Hadžić je tražio da se izmeni procena složenosti za pretpretresnu fazu koju je pripremio Sekretarijat i podigne na nivo tri, tvrdeći, između ostalog, da veliki obim obelodanjenih dokumenata i obimni geografski raspon teze tužilaštva zahtevaju

¹ Podnesak sekretara na osnovu pravila 33(B) Pravilnika u vezi s "Hitnim zahtevom za preispitivanje odluke OLAD-a o finansiranju pretpretresne faze postupka" koji je podnela odbrana, 4. jul 2012. godine (poverljivo i *ex parte*) (dalje u tekstu: Odgovor). Javna redigovana verzija Odgovora podneta je 30. jula 2012. godine.

² Replika na podneske sekretara u vezi s Hitnim zahtevom za preispitivanje odluke OLAD-a o finansiranju pretpretresne faze postupka, 10. jul 2012. godine (poverljivo i *ex partes* sa poverljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Replika).

³ *Tužilac protiv Gorana Hadžića*, predmet br. IT-04-75-I Nalog o rasporedu za ponovno stupanje pred sud, 17. avgust 2011. godine, str. 2.

⁴ Zahtev, Poverljivi dodatak A, Pismo Jaimee Campbell, šef, OLAD, Zoranu Živanoviću, glavnom braniocu Gorana Hadžića, 23. januar 2012. godine (dalje u tekstu: Odluka o složenosti), str. 1.

⁵ Odluka o složenosti, str. 1.

⁶ Odluka o složenosti, str. 1.

Prevod

takvo podizanje.⁷ Dana 5. juna 2012. godine, OLAD je odbio Zahtev za podizanje nivoa.⁸ U relevantnom delu, OLAD obrazlaže da "samo po sebi, obimno obelodanjivanje nije valjano obrazloženje" koje zahteva podizanje nivoa složenosti,⁹ da "Sekretarijat [Međunarodnog suda] nema razloga da smatra da je obim obelodanjenog materijala, transkripata ili informacija koje se odnose na svedoke izuzetan u poređenju s drugim predmetima da bi zahtevao utvrđivanje nivoa tri",¹⁰ i da su "drugi povezani predmeti koji pokrivaju veći geografski prostor" na sličan način klasifikovani na nivou složenosti dva u istoj pretpretresnoj fazi.¹¹

II. STANDARD PREISPITIVANJA

5. Sledeći standard je određen za preispitivanje administrativnih odluka koje je doneo sekretar:

Sudsko preispitivanje [...] administrativne odluke ne predstavlja ponovno saslušanje. Ne radi se ni o žalbenom postupku, niti je taj postupak na bilo koji način sličan preispitivanju vlastite presude kakvo bi sudsko vijeće moglo provesti u skladu s pravilom 119 Pravilnika o postupku i dokazima. Sudsko preispitivanje administrativne odluke sekretara [...] inicijalno se bavi pravilnošću postupka kojim je sekretar došao do neke odluke i načinom na koji je do nje došao.¹²

Shodno tome, administrativna odluka može biti poništena ukoliko sekretar:

- (a) nije poštovao pravne uslove iz Uputstva, ili
- (b) ako se nije pridržavao osnovnih pravila prirodne pravde ili ako u procesnom smislu nije postupao korektno prema osobi na koju utiče dotična odluka, ili
- (c) ako je uzeo u obzir materijal koji nije relevantan a propustio uzeti u obzir materijal koji je relevantan, ili
- (d) ako je došao do zaključka da kakvog ne bi došla nijedna razumna osoba koja ispravno razmatra to pitanje (test "nerazumnosti").¹³

⁷ Zahtev, Poverljivi dodatak C, Pismo Zorana Živanovića, glavnog branioca Gorana Hadžića Jaimee Campbell, šefu OLAD-a, 26. april 2012. godine (dalje u tekstu: Zahtev za podizanje nivoa).

⁸ Zahtev, poverljivi Dodatak B, Pismo Jaimee Campbell, šefa OLAD-a Zoranu Živanoviću, glavnom braniocu Gorana Hadžića, 5. jun 2012. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s podizanjem nivoa), str. 3-4.

⁹ Odluka u vezi s podizanjem nivoa, str. 2.

¹⁰ Odluka u vezi s podizanjem nivoa, str. 2.

¹¹ Odluka u vezi s podizanjem nivoa, str. 3.

¹² *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i drugih, predmet br. IT-98-30/1-A*, Odluka po preispitivanju Odluke sekretara o prestanku pružanja pravne pomoći Zoranu Žigiću", 7. februar 2003. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Žigić*), par. 13; V. takođe *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po zahtjevu za preispitivanje Odluke o finansiranju tima odbrane, 31. januar 2012. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karadžić*), par. 6.

¹³ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 6 (citirano izostavljen). V. takođe Odluka u predmetu *Žigić*, par. 14.

Prevod

6. Ukoliko se ne utvrdi nerazumnost, "ne smije se ulaziti u prostor koji pripada autoru takve administrativne odluke u kojem on ocjenjuje činjenice ili meritum dotičnog slučaja."¹⁴ Strana koja osporava administrativnu odluku snosi teret pokazivanja da je: "(1) došlo do greške gore opisanog karaktera, i (2) da je ta greška bitno uticala na donošenje odluke sekretara na njegovu štetu."¹⁵

III. MERODAVNO PRAVO

7. Član 24(A) Uputstva za dodelu branioca po službenoj dužnosti (dalje u tekstu: Uputstvo)¹⁶ utvrđuje da će se nadoknada u pretpretresnoj fazi utvrđivati u skladu sa Smernicama za pravnu pomoć braniocima u pretpretresnoj fazi.¹⁷

8. Na osnovu paragrafa 22 Smernica za pravnu pomoć, sekretar će odrediti složenost pretpretresne faze pošto se posavetuje sa zastupnicima veća koje rešava po predmetu i zastupnicima tima odbrane. Određivanje nivoa složenosti će biti zasnovano na proceni sledećih šest faktora: (i) od položaja optuženog u političkoj/vojnoj hijerarhiji; (ii) od broja i prirode tačaka u optužnici; (iii) od toga da li predmet pokreće neka nova pitanja; (iv) da li se predmet odnosi na više opština (geografski raspon predmeta); (v) od složenosti pravnih i činjeničnih argumenata; i (vi) od broja i vrste svedoka i dokumenata o kojima je reč.¹⁸

9. Paragraf 35 Smernica za pravnu pomoć omogućava timu odbrane koji radi na predmetu kome je određen prvi ili drugi nivo složenosti da podnese zahtev za promenu nivoa složenost. Taj zahtev mora "uključiti opis promene u kriterijumima navedenih u paragrafu 22 [Smernica za pravnu pomoć] i način na koji ta promena utiče na pripremu teze odbrane".¹⁹

IV. ARGUMENTACIJA

10. Hadžić između ostalog tvrdi da Odluka o složenosti i Odluka u vezi s podizanjem nivoa (zajedno dalje u tekstu: Osporavane odluke) nisu dale razumna objašnjenja koja

¹⁴ Odluka u predmetu *Žigić*, par. 13, v. takođe Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 7.

¹⁵ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 7. (citati i interni navodnici izostavljeni). V. takođe Odluka u predmetu *Žigić*, par. 14.

¹⁶ IT/73/Rev.11, 11. jul 2006. godine.

¹⁷ 1. maj 2006. godine (dalje u tekstu: Smernice za pravnu pomoć).

¹⁸ Smernice za pravnu pomoć, par. 22.

¹⁹ Smernice za pravnu pomoć, par. 35.

Prevod

opravdavaju zaključke koji su u njima izneti.²⁰ On traži da naložim sekretaru da, bilo: (i) odredi finansiranje za treći nivo složenosti za pretpretresnu fazu predmeta; ili (ii) donese novu odluku o finansiranju pretpretresnog postupka.²¹

11. Hadžić tvrdi da je Odluka u vezi s podizanjem nivoa nepravilno okarakterisana kao odluka koja se odnosi na "[p]reispitivanje", sugerišući da je Sekretarijat pogrešno primenio viši standard pregleda.²² On takođe tvrdi da se Sekretarijat nepravilno oslonio na memorandum Pretresnog veća u kome je ono iznelo svoje viđenje odgovarajućeg nivoa finansiranja, i naglašava da njemu taj memorandum nije obelodanjen.²³

12. Hadžić tvrdi da "neodređenost" prvobitne Odluke o složenosti otežava "utvrđivanje koji faktori su uzeti, a koji nisu uzeti u obzir" od strane OLAD.²⁴ Konkretno, uz izuzetak jednog predmeta na koji se upućuje u Odluci u vezi s podizanjem nivoa, Hadžić tvrdi da Sekretarijat ne objašnjava na koje predmete se oslonio prilikom donošenja svoje odluke.²⁵

13. Sekretar između ostalog odgovara da su Osporavane odluke donete u skladu s odgovarajućim pravnim standardima i standardima donošenja administrativnih odluka.²⁶ On tvrdi da su Osporavane odluke "detaljno iznele" njegova razmatranja Hadžićevog stava i relevantnih kriterijuma i da je "rezonovanje izneto na takav način kako bi ukazalo odbrani koji faktori u znatnoj meri utiču na težinu pripreme suđenja, a koji nemaju značajan efekat".²⁷ Sekretar tvrdi da je Odluka o složenosti zasnovana na uzimanju u obzir relevantnih faktora, pojedinačno i kolektivno, da je poređenje Hadžićevog predmeta sa drugim predmetima Međunarodnog suda "imalo za cilj da obezbedi doslednost prilikom rangiranja predmeta Međunarodnog suda u celini",²⁸ i da su "osnovne informacije o svim optužnicama i postupcima

²⁰ V. Zahtev, par. 1, 10-13, 18, 30, 34; Replika, par. 6, 15, 18-22.

²¹ Zahtev, par. 42.

²² Zahtev, par. 14. V. takođe Zahtev, par. 15-18.

²³ V. Replika, par. 21-22.

²⁴ Zahtev, par. 18.

²⁵ V. Zahtev, par. 11. v. takođe Odluka u vezi s podizanjem nivoa, str. 3, fusnota 10.

²⁶ Odgovor, par. 20.

²⁷ Odgovor, par. 57 (interni citat izostavljen).

²⁸ Odgovor, par. 59. v. takođe Odgovor, par. 27, 36-41.

Prevod

Međunarodnog suda javno dostupne".²⁹ Sekretar takođe daje dodatnu analizu deset drugih predmeta Međunarodnog suda u vezi sa tačkama optužnice, geografski raspon i broj svedoka.³⁰

14. Hadžić između ostalog replicira da su Osparavane odluke donete u skladu s primerenim standardima prava i donošenja administrativnih odluka.³¹ Hadžić osporava sekretarevu analizu drugih predmeta Međunarodnog suda kao osnovu za njegov zaključak da Hadžićev predmet potpada u "srednji nivo" kompleksnosti,³² i tvrdi da "odbrana još uvek nije uspela da pouzdano utvrdi nivo finansiranja određenog za slično plasirane predmete.³³ On dodaje da pozivanje sekretara na neobelodanjeni memorandum Pretresnog veća u Odluci o složenosti nije valjan.³⁴

V. DISKUSIJA

A. Preliminarno pitanje

15. Imam u vidu da naslov Odluke u vezi s podizanjem nivoa pogrešno karakteriše Hadžićev podnesak kao "Zahtev za preispitivanje",³⁵ dok ništa u Osparavanim odlukama osim pogrešnog naziva ne ukazuje da je sekretar primenio viši standard preispitivanja. Takođe imam u vidu da Odluka u vezi s podizanjem nivoa jasno i valjano uzima u obzir Zahtev za podizanje nivoa u kontekstu paragrafa 22 i 35 Smernica za pravnu pomoć.³⁶ Shodno tome, uverio sam se da je sekretar na valjani način razmotrio Zahtev za podizanje nivoa kao zahtev za promenu nivoa složenosti.

B. Analiza

16. Suštinski faktor na kome se zasniva analiza Osparavanih odluka je složenost sličnih predmeta.³⁷ Međutim, i pored sekretarevog izričitog oslanjanja na komparativnu analizu drugih

²⁹ Odgovor, par. 59.

³⁰ Odgovor, par. 37-39.

³¹ Replika, par. 8. V. takođe Replika, par. 15.; Zahtev, par 10.

³² Replika, par. 7 (interni navodnici izostavljeni). V. takođe Replika, par. 8-11.

³³ Replika, par. 19.

³⁴ V. Replika, par. 21-22.

³⁵ Odluka u vezi s podizanjem nivoa, str. 1.

³⁶ V. generalno Odluka u vezi s podizanjem nivoa.

³⁷ V. Odluka o složenosti, str. 1; Odluka u vezi s podizanjem nivoa, str. 2-3.

Prevod

predmeta pred Međunarodnim sudom prilikom donošenja svoje odluke, Oспорavane odluke gotovo da ne ukazuju na to koji bi ti slični predmeti³⁸ mogli biti.³⁹

17. Imam u vidu tvrdnju sekretara da on "nije dužan da odbrani podnese svoju istražnu analizu svih (javno dostupnih) kontekstualnih informacija koje predstavljaju osnovu njegovih odluka u drugim predmetima.⁴⁰ Međutim, proceduralna pravičnost zahteva da on podnese onima koji potpadaju pod njegova ovlašćenja informacije o javnim presedanima na kojima su zasnovane odluke u određenim predmetima. Bez upućivanja na konkretne predmete na kojima se zasniva sekretarevo rezonovanje u Oспорavanim odlukama, Hadžić ne može biti siguran na kojim predmetima se zasniva odluka Sekretarijata o složenosti.

18. Odgovor ne daje kompletnija objašnjenja u vezi sa sličnim predmetima nego što to daju Oспорavane odluke.⁴¹ Međutim, ova *post hoc* racionalizacija nije dovoljna kako bi se pokazala valjanost Oспорavanih odluka.⁴² Podsećam da "nedovoljna objašnjenja u oспорavanim odlukama" mogu onemogućiti optuženog "da sastavi precizan zahtev za preispitivanje".⁴³ Po mom mišljenju, to što Sekretarijat nije u Oспорavanim odlukama konkretno naveo relevantne slične predmete predstavlja jedno takvo nedovoljno objašnjenje i stoga je Hadžiću nanelo štetu.⁴⁴

19. Shodno tome, utvrdio sam da su Oспорavane odluke prekršile Hadžićevo pravo na proceduralnu pravičnost i u tim okolnostima, nema potrebe da razmatram drugu argumentaciju koju pokreću Hadžić i sekretar. Smatram da je najprimerenije pravno sredstvo za ovu grešku da sekretar pripremi revidiranu Odluku u vezi s podizanjem nivoa koja će jasno navesti slične predmete na kojima se zasniva. Ukoliko se Hadžić ne bude slagao s ovom revidiranom odlukom, on može podneti novi zahtev za preispitivanje.

³⁸ Odluka o složenosti, str. 1.

³⁹ v. generalno Odluka o složenosti; Odluka u vezi s podizanjem nivoa.

⁴⁰ Odgovor, par. 60.

⁴¹ V. Odgovor, par. 37-39.

⁴² Up. *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po zahtjevu za preispitivanje Odluke sekretara i za njenu izmjenu po kratkom postupku, 7. maj 2012. godine (dalje u tekstu: Druga odluka u predmetu *Karadžić*), par. 10.

⁴³ Druga odluka u predmetu *Karadžić*, par. 11.

⁴⁴ Imam u vidu da Hadžić svojim podnescima sugeriše da se nije osećao dovoljno obavještenim o kontekstu u okviru koga je OLAD doneo svoju odluku. V. Replika, par. 21-22. Naglasio bih OLAD-u važnost poštovanja relevantnih postupaka po kojima optuženi mogu iznositi svoju argumentaciju i saznati o iznetim mišljenjima vezanim za odluke Sekretarijata. U vezi sa zahtevima za podizanje nivoa složenosti, ti postupci treba da uključuju, tamo gde je to odgovarajuće, sastanak s braniocima, predstavnicima tužilaštva i relevantnim predstavnicima veća kako bi se odbrani omogućilo da usmeno obrazloži svoje viđenje vezano za zahteve i radi razjašnjavanja pitanja po kojima ima nedoumice.

Prevod

VI. DISPOZITIV

20. Iz gorenavedenih razloga, ovim delimično **ODOBRAVAM** Zahtev i **NALAŽEM** sekretaru da u roku od pet dana od donošenja ove odluke podnese revidiranu Odluku u vezi s podizanjem nivoa koja jasno navodi predmete na koje se poziva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsednik

Dana 17. avgusta 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]